

รายงานการรับคณะ ASEAN Working Group on Climate Change : AWGCC

ณ โครงการพัฒนาโดยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.เชียงราย

วันที่ 27 และ 30 พฤษภาคม 2562

1. ข้อมูลคณะ

ที่มาและความสำคัญ	คณะติดต่อขอศึกษาดูงานเข้ามาทางนายธนพงศ์ ดวงมณี สำนักงานนโยบายฯร่วมกับองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) ศูนย์วิชาการนานาชาติด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (CITC) ภายใต้องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) และมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงกำหนดจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ Strengthening Climate Resilience of AMS through Experience Sharing and Lesson Learn on Progress of Climate Change Adaptation Activities ขึ้นเพื่อเป็นเวทีให้ผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเรียนรู้เกี่ยวกับความเปราะบางและความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระหว่างกัน ตลอดจนประสบการณ์การปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การปฏิบัติที่ดี ความท้าทายและการแก้ปัญหาของการบูรณาการแผนและนโยบายระดับชาติเข้าสู่แผนพัฒนาและยุทธศาสตร์รายสาขาต่อไป การประชุมจัดขึ้นระหว่างวันที่ 28-31 พฤษภาคม 2562 ณ จังหวัดเชียงราย ในการประชุมครั้งนี้ นายธนพงศ์ ดวงมณี ก็ได้รับเชิญให้เข้าร่วมการประชุมด้วย และหลังจากเสร็จสิ้นการประชุมแล้วทางคณะได้มีการจัดให้ผู้เข้าร่วมประชุมลงพื้นที่ศึกษาดูงานจากสถานที่จริง ณ โครงการพัฒนาโดยตุงฯ โดยแบ่งการศึกษาดูงานเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ศึกษาดูงานวันที่ 27 พฤษภาคม 2562 (มาเพื่อ Inspection) กลุ่มที่ 2 ศึกษาดูงานวันที่ 30 พฤษภาคม 2562
วัตถุประสงค์	เพื่อมาศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโครงการพัฒนาโดยตุงฯ
ระดับ	ระดับคณะ 5 ระดับเนื้อหา 2 คะแนนรวม 7
องค์ประกอบ	กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย 1.) ดร.รวิวรรณ ภูริเดช เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

	2.) Mr.Heinrich Gudenus ผู้อำนวยการโครงการสนับสนุนการจัดทำแผนการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในมิติการจัดการความเสี่ยง (RISK-NAP), GIZ และผู้เข้าร่วมประชุมจากกลุ่มประเทศอาเซียนจำนวน 5 คน กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วยตัวแทนจากกลุ่มประเทศอาเซียนจำนวน 40 คน
ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่รับ คณะ	- ผู้บรรยาย นายธนพงศ์ ดวงมณี - ผู้ประสานงานของมูลนิธิฯ นางสาวจรรยา เดชพัฒนกิจ
แหล่ง สนับสนุน งบประมาณ	คณะออกค่าใช้จ่ายเอง กลุ่มที่ 1 ใช้รหัส 912-B62116 กลุ่มที่ 1 ใช้รหัส 912-B62115

2. กำหนดการคณะ

เวลา 09:30 - 10:30 น.	ออกเดินทางจากร้านอาหารไปยังโครงการพัฒนาดอยตุงฯ
เวลา 10:30 - 12:00 น.	ฟังบรรยายเกี่ยวกับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมโครงการพัฒนาดอยตุงฯ
เวลา 12:00 - 13:30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ณ ครั้วตำหนัก และพักผ่อนตามอัธยาศัย
เวลา 13:30 - 13:40 น.	ออกเดินทางไปยังหมู่บ้านอาข่าปากกล้วย
เวลา 13:40 - 14:30 น.	ศึกษาดูงานระบบเตือนภัย Land slide ณ หมู่บ้านอาข่าปากกล้วย
เวลา 14:30 - 15:00 น.	ออกเดินทางไปยังหมู่บ้านห้วยน้ำซุ่น
เวลา 15:00 - 15:30 น.	เยี่ยมชมเครื่องเตือนภัย CCTV ณ หมู่บ้านห้วยน้ำซุ่น
เวลา 15:30 - 15:40 น.	ออกเดินทางไปยังศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ
เวลา 15:40 - 16:15 น.	เยี่ยมชมเตาชีวมวล และโรงงานกระดาษสา
เวลา 16:15 - 17:00 น.	ศึกษาดูงานการบำบัดน้ำเสียและการคัดแยกขยะ

ดร.รวิวรรณ และคณะเยี่ยมชมระบบ CCTV ณ บ้านห้วยน้ำขุ่น

คณะเยี่ยมชมศูนย์คัดแยกขยะและบ่อบำบัดน้ำเสีย

คณะเยี่ยมชมระบบเตือนภัยดินถล่ม ณ หมู่บ้านอาข้าปากกล้วย

3. สรุปเนื้อหาการเรียนรู้ของคณะ

ช่วงเช้า : คณะรับฟังบรรยายสรุปเกี่ยวกับหลักการพัฒนา และด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของโครงการพัฒนาออยตุงฯ บรรยายโดย นายธนพงศ์ ดวงมณี ณ ห้องประชุมออดิทอเรียม

เนื้อหาสำคัญในการบรรยาย

- พี่เจ็คเล่าถึงออยตุงในอดีตก่อนที่จะมีโครงการพัฒนาออยตุงฯ ที่เต็มไปด้วยปัญหามากมาย เช่น
 - ปัญหายาเสพติด
 - ผู้คนขาดโอกาสทางการศึกษา
 - ปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า
 - ขาดสาธารณูปโภคที่จำเป็น
- เมื่อปี 2530 สมเด็จพระเจ้าสุทนต์มณีมาเยือนออยตุง และเห็นว่าผู้คนที่นี่ขาดโอกาสและทางเลือกในการดำรงชีวิต จึงได้มีการก่อตั้งโครงการพัฒนาออยตุงฯ ขึ้นเพื่อช่วยให้ชาวบ้านมีชีวิตที่ดีขึ้นและเพื่อฟื้นฟูสภาพป่าด้วย เพราะสมเด็จพระเจ้าสุทนต์มณีท่านเชื่อว่า “ไม่มีใครอยากเป็นคนไม่ดี แต่ที่เขาเป็นคนไม่ดีเพราะขาดโอกาสและทางเลือกที่ดี ” โดยส่งเสริมศักยภาพและพัฒนาต่อยอดจากสิ่งที่มี

ในชุมชน จนกลายเป็นดอยตุงในปัจจุบันที่มีพื้นที่ป่าอุดมสมบูรณ์ ชาวบ้านมีงานทำที่มั่นคงในชุมชนของตนเอง

- มีการสร้างเด็กรุ่นใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในชุมชนโดยผ่านการจัดค่ายเด็กฝ่ายดีที่ช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจชุมชนของตนเอง เข้าใจธรรมชาติ และเกิดภูมิคุ้มกันจากสิ่งที่ไม่ดีจากสังคมภายนอก เช่น ภัยจากยาเสพติดต่างๆ
- มูลนิธิยังใส่ใจเรื่องสิ่งแวดล้อม โดยมีนโยบายให้ทำให้ขยะเป็นศูนย์ และใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น นำเปลือกแมคคาเดเมียที่เป็นส่วนสีเขียวทำเป็นปุ๋ยบำรุงต้นไม้ นำกะลามะพร้าวทำเป็นเป็นน้ำเคลือบเซรามิก และทำเชื้อเพลิงเพื่อผลิตน้ำร้อนและนำไปใช้ในโรงงานต่างๆ เพื่อทดแทนการใช้แก๊ส LPG

ประเด็นคำถาม-คำตอบ ระหว่างการศึกษาดูงาน

- เด็กนักเรียนที่จบแล้วกลับมาทำงานที่โครงการไหม
 - เราไม่ได้บังคับว่าเรียนจบแล้วต้องกลับมาทำงานที่นี่ แต่ก็มีคนที่กลับมาทำงานที่มูลนิธิ
- ที่นี่มีคนเรียนจบปริญญาตรีกี่คน ได้เรียนทุกคนไหม
 - ไม่ได้เรียนจบปริญญาตรีทุกคน บางคนเรียนจบระดับ ปวช. แล้วออกไปทำงานเลยก็มี แล้วแต่เขาจะเลือก
- ราคาเครื่อง CCTV เท่าไร
 - ราคาเครื่องละ 30,000 บาท
- เครื่อง CCTV เคยใช้กับสถานการณ์จริงไหม
 - ยังไม่เคย เพราะยังไม่เคยเกิดเหตุการณ์
- ใครเป็นเจ้าของเครื่อง CCTV
 - โครงการพัฒนาดอยตุงเป็นเจ้าของ
- ตั้งเครื่องไว้ตรงนี้มีคนมาเปิดเครื่องเล่นไหม
 - เรามีกุญแจล็อกไว้ และมีกล้องวงจรปิดที่สามารถเช็คความเคลื่อนไหวได้

- ชาวบ้านรู้ไหมว่าสัญญาณที่ดัง คือ การเตือนภัย
 - ชาวบ้านรู้
- สัญญาณเตือนภัยดินถล่มนี้มีใครได้ยินบ้าง
 - มีเฉพาะหมู่บ้านอาซาปากล้วยที่ได้ยิน และถ้าหมู่บ้านกว้าง จำนวนหลังคาเรือนเยอะตัวเดียวอาจจะได้ยินไม่ทั่ว
- ใครได้ผลประโยชน์จากเครื่องเตือนภัยบ้าง
 - เฉพาะหมู่บ้านอาซาปากล้วย
- มีใครเข้าร่วมการอบรมระบบเตือนภัยบ้าง
 - มีผู้ใหญ่บ้าน และตัวแทนหมู่บ้าน
- จะมีการจัดอบรมอีกไหม
 - มีจัดทุกปี
- ระบบเตือนภัยจะดังที่ระดับความเสียงเท่าไร
 - ที่ระดับ3
- ถ้าดินถล่มแล้วชาวบ้านติดในที่เกิดเหตุจะมีการช่วยเหลืออย่างไร ต้องใช้เฮลิคอปเตอร์ไหม
 - เราใช้วิทยุสื่อสารในการเรียกคนมาช่วย แต่ถ้าเข้าไม่ถึงจริงๆก็ต้องใช้เฮลิคอปเตอร์

ข้อเหมือนระหว่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 คือ สนใจเกี่ยวกับผลกระทบ วิธีป้องกัน และการรับมือกับปัญหาเหมือนกัน สังเกตได้จากการตั้งคำถามของทั้งสองกลุ่มระหว่างที่ศึกษาดูงานส่วนใหญ่จะถามเกี่ยวกับว่าเกิดกับใคร ใครได้ผลกระทบบ้าง และมีการป้องกันอย่างไร

ข้อแตกต่างระหว่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 มีดังนี้

- กลุ่มที่ 1 ได้มีโอกาสไปเยี่ยมชมสถานที่บางจุดที่กลุ่ม 2 ไม่ได้ไป เช่น นูติ และศูนย์ห้วยแฝก เนื่องจากมีจำนวนคนน้อยกว่า จึงทำให้เคลื่อนย้ายไปแต่ละจุดได้เร็ว
- สภาพอากาศในวันที่ศึกษาดูงานต่างกันทำให้มีผลต่อการศึกษาดูงาน คือ กลุ่มที่ 1 เจอสภาพอากาศที่ร้อนมาก แต่ก็ทำให้มีโอกาสเยี่ยมชมหลายจุด ต่างจากกลุ่มที่ 2 เจอสภาพอากาศที่มีฝนเฉาะเฉาะ ทำให้การดูงานมีความยากลำบาก ดูงานได้ไม่เต็มที่
- กลุ่มที่ 2 มีการฟังบรรยายเกี่ยวกับการพัฒนาโครงการพัฒนาตอยตุงฯ

- ทั้ง 2 กลุ่มมีจำนวนผู้เข้าร่วมต่างกัน กลุ่มที่ 1 มีจำนวนศึกษาดูงาน 7 คน กลุ่มที่ 2 มีจำนวนผู้ศึกษาดูงาน 40 คน

4. สรุปผลการประเมินการศึกษาดูงาน

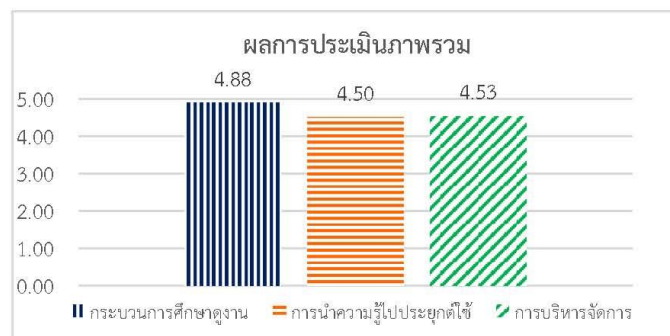
รายงานผลการประเมิน
ASEAN Working Group on Climate Change : AWGCC กลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2
วันที่มาศึกษาดูงาน : วันที่ 27 พฤษภาคม และวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2562
ศึกษาดูงาน ณ โครงการพัฒนาถอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1. จำนวนผู้เข้าร่วมศึกษาดูงาน : ผู้มาศึกษาดูงาน 56 คน ตอบแบบประเมิน 7 คน (ร้อยละ 12.50) จากผลการประเมินพบว่า เป็นเพศชาย 5 คน (ร้อยละ 71.40) เพศหญิง 1 คน (ร้อยละ 14.30) ไม่ระบุ 1 คน (ร้อยละ 14.30)

2. ผลการประเมินจากคณะดูงานในด้านต่างๆ

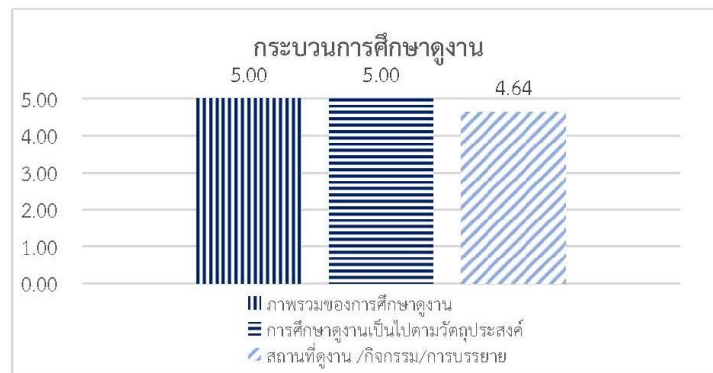
ผลการประเมินในด้านต่างๆ ได้มาจากการให้ผู้เข้าร่วมศึกษาดูงานแสดงความคิดเห็นผ่านแบบประเมินในหัวข้อต่างๆ ซึ่งกำหนดระดับความคิดเห็นดังนี้ 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด ซึ่งมีผลการประเมิน ดังนี้

2.1 การประเมินผลภาพรวมเฉพาะด้าน 3 ด้าน คือ กระบวนการศึกษาดูงาน การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และการบริหารจัดการ พบว่า ด้านกระบวนการศึกษาดูงาน มีค่าคะแนนมากที่สุด คือ 4.88

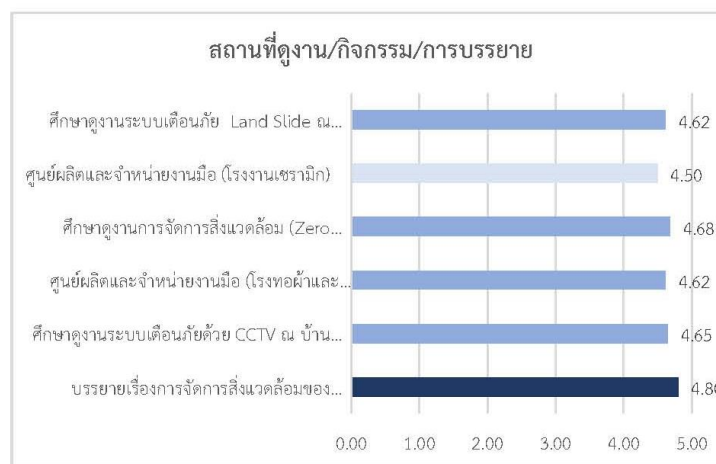

2.2 ผลการประเมินแยกตามประเด็น

(1) ด้านกระบวนการศึกษาดูงาน : ด้านกระบวนการศึกษาดูงานพบว่า เรื่อง ภาพรวมการศึกษาดูงาน และการศึกษาดูงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์มีค่าคะแนนเท่ากับ 5.00 รองลงมา คือ สถานที่ดูงาน/กิจกรรม/การบรรยาย มีค่าคะแนนอยู่ที่ 4.64

เรื่อง สถานที่ดูงาน/กิจกรรม/การบรรยาย พบว่า การบรรยายเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมของโครงการพัฒนาอยตุงฯ มีค่าคะแนนมากที่สุดคือ 4.80

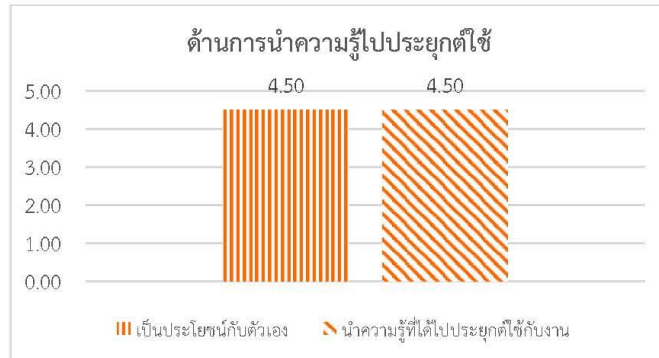

เรื่องที่ยอยากศึกษาเพิ่มเติมถ้าได้มีโอกาสมาศึกษาดูงานครั้งต่อไป

- สภาพแวดล้อมทางอากาศ (Air environment)
- การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable tourism)
- การปลูกแมคคาเดเมีย (Macadamia plantation)
- ทราบเกี่ยวกับบทบาทของชุมชนในการจัดการกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับท้องถิ่น (I want to learn about how the active role of the community in dealing with the effects of climate change at local level.)
- หัวข้อการดูงานเพียงพอ และไม่มีอะไรจะแนะนำเป็นพิเศษ (It is enough. I have no special suggestion.)
- บ้านดิน (Soil home)

(2) ด้านการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ :

(2.1) ด้านการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ พบว่า เรื่อง สิ่งที่ได้เรียนรู้มีประโยชน์กับตนเองและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับการทำงาน มีค่าคะแนนเท่ากับ 4.50

การศึกษาดูงานในครั้งนี้ได้รับความรู้และแรงบันดาลใจที่จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานในเรื่องต่อไปนี

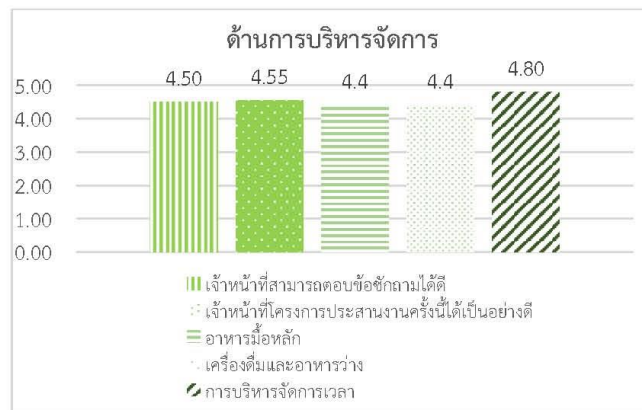
- ระบบการจัดการน้ำเสีย
- Zero waste

ส่วนเรื่องการศึกษาดูงานครั้งนี้ตรงตามความคาดหวังในระดับใด ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.00

มีผู้ให้คะแนนความคาดหวังในระดับ 5 ร้อยละ 100 ด้วยเหตุผลว่า

- ได้เห็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานขององค์กร
- กรณีศึกษาของโครงการพัฒนาตอยตุงฯ เข้าใจง่ายสามารถนำมาประยุกต์ใช้และงานต่อยอดได้

(3) ด้านการบริหารจัดการ : ด้านการบริหารจัดการ เรื่องการบริหารจัดการเวลามีค่าคะแนนมากที่สุด คือ 4.80 รองลงมา คือ เรื่องเจ้าหน้าที่โครงการประสานงานครั้งนี้ได้เป็นอย่างดี มีค่าคะแนน 4.55 เจ้าหน้าที่สามารถตอบข้อซักถามได้ดี มีค่าคะแนน 4.50 และเรื่องอาหารมื้อหลัก อาหารว่างและเครื่องดื่ม มีค่าคะแนน เท่ากันที่ 4.40

(4) ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- โครงการพัฒนาดอยตุงฯ เป็นโครงการที่ประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนพื้นที่ปลูกฝิ่นเป็นพื้นที่ปลูกป่าไม้ (Doi Tung Development Project is a good project that succeeded in turning opium fields into the forestry sector.)
- เป็นโครงการที่ดี (It is a good project.)
- ขอขอบคุณสำหรับการแลกเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและคนอย่างกลมกลืน (Thank you for sharing the good practices of human and environment harmony.)